

Kviečiame prisidėti kas kuo gali

Visus, neabejings Tėvynei ir savo gimtinei, maloniai kviečiame prisidėti prie rengiamos monografijos: teikti nuotraukų, patiemis parašyti straipsnių ar pakalbinti tai daryti kitus, pateikti patarimų ir siūlymų. Taip pat kviečiame finansiškai remti knygos leidimą – be visuomenės supratimo ir pasiaukojimo knygos neįstengsime išleisti, nes didžiąją dalį leidinio sąmatos sudaro neatlygintina parama. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame už pagalbą ir suteiktą paramą. Visi, kuo nors prisidėjęs ir rėmėjai, bus garbingai įrašyti knygos rėmėjams skirtuose puslapiuose, įvardijant konkretų kiekvieno indėlį. Apie suteiktą ženklesnį indėlį ar paramą bus informuojama visuomenė.

„Lietuvos valsečių“ serijos monografių rengimo darbus iki maketo sukūrimo leidykla išipareigoja atlikti savo ir (ar) skolintomis lėšomis net ir esant nepakankamam finansavimui, tačiau knygos tiražą bus galima spausdinti tik gavus pakankamą paramą ir visą leidinio sąmatinę sumą, t. y. tik užsakovams bei rėmėjams įvykdžius finansinius išipareigojimus ir faktiškai gavus visas monografijai trūkstamas lėšas.

Viešajai įstaigai „Versmės“ leidyklai už jos vykdomą pelno nesiekiančią veiklą – Lietuvos istorijos ir tradicinės kultūros monografių serijos „Lietuvos valsečiai“ rengimą bei su tuo susijusią mokslinę veiklą – 2004 m.

yra suteiktas paramos gavėjo statusas, todėl knygos leidybai galite skirti ne tik minėtą, bet ir savo 2 proc. pajamų mokesčio paramą.

Finansinę paramą knygai galima pervesti VŠĮ „Versmės“ leidyklai, kodas 122732630, į atsiskaitomąją sąskaitą AB „Citadele“ banke LT027290000005467101, nurodant: Parama monografijai „Ramygala“, arba perduoti grynaisiais leidyklos buhalterijoje.

„Versmės“ leidyklos adresas:

Geležinkelio g. 6, 02100 Vilnius.

Telefonai: 85 2130623 (ir faksas), 8 698 09077.

Leidyklos vadovo Petro Jonušo tel. 8 698 20707.

Elektroninio pašto adresas leidykla@versme.lt,

leidyklos internetinė svetainė www.versme.lt.

Ramygalos vėjo malūnas, pastatytas 1929 m.

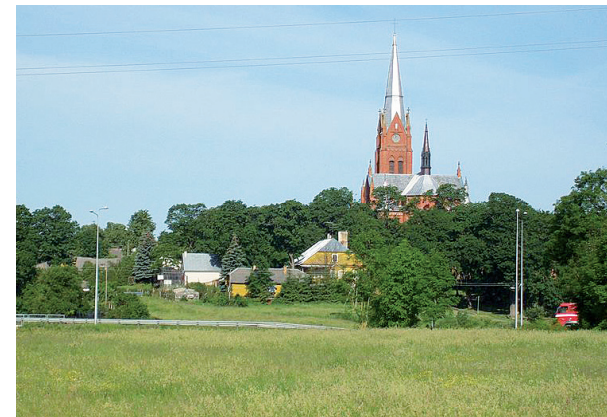

Ramygalos gimnazija įkurta dar XVII a., dabar joje veikia ir krašto istorijos muziejus

1914 m. pastatyta neogotikinė šv. Jono Krikštytojo bažnyčia,
šalia – juodo granito paminklas savanoriams, žuvusiems kovose su bolševikais

L I E T U V O S V A L S Č I A I

Ramygalos panorama

Maloniai kviečiame
būti rengiamos naujos
„Ramygalos“ monografijos
bendraautorais,
talkininkais, rėmėjais

Žarčių pelkė šalia Ramygalos. 1939 m.

Rengiama „Ramygalos“ monografija papildys „Lietuvos valsčių“ seriją – unikalų 100-tomį Lietuvos istorijos rašto paminklą

„Lietuvos valsčių“ monografijų seriją nuo susikūrimo 1994 m. leidžia „Versmės“ leidykla. Ši serija skirta Lietuvos miestams ir miesteliams bei jų apylinkėms, atitinkantioms buvusius tarpukario Lietuvos valsčius. 2011 m. pradėta rengti monografija ir apie buvusį Ramygalos valsčių. Knygą numatoma užbaigti iki 2015-ųjų metų.

Ramygala, įsikūrusi apie 25 km į pietus nuo Panevėžio, šalia „Via Baltica“ magistralės, prie Nevėžio intako Upytės, yra viena senesnių Lietuvos gyvenviečių, minima nuo XIII a.

Pirmoji Ramygalos bažnyčia buvo pastatyta apie 1431–1500 m.

Tarp Ramygalos ir Truskavos plytėjo didžioji Žarčių pelkė. Ji buvo pati didžiausia Panevėžio apskrityje, tačiau Ramygalos krašto žmonės sugebėjo iš jos padaryti dirbamos žemės sklypus.

1868 m. Ramygaloje buvo 157 namai, 5 krautuvėlės, užvažiuojamasis kiemas, 6 smuklės, alaus darykla, odų fabrikėlis. 1888 m. Ramygaloje (dab. Panevėžio g.) pradėjo veikti vaistinė. 1902 m. ją nupirko Jonas Gaidamavičius.

1781 m. Ramygaloje pradėjo veikti parapiinė, 1852 m. – valdiška mokykla, 1918 m. įkurta progimnazija, o 1935–1949 m. jau veikė gimnazija. 1949 m. pavadinta vidurine mokykla. 2005 m. kovo 16 d.

Ramygalos vidurinė mokykla vėl tapo gimnazija.

1929 m. Ramygaloje pradėjo veikti vėjo malūnas, o 1934 m. – pieninė. Tada joje dirbo tik keturi žmonės. Sviestą veždavo į Panevėžį, po to – į Klaipėdą, o iš čia – į Angliją.

Lietuvos istorikai nurodo, kad Ramygalos valsčius pasižymėjo gausiausiu Lietuvoje partizanų būriu. Partizanų kovos čia prasidėjo 1944 m. vasarą. Ypač aktyviai veikė Antano Užkuraičio–Liepos, Vlado Drąsčio, Stasio Eitminavičiaus, Jono Kalvaičio, Kazio Kirdonio, Antano Krištanaičio, Broniaus Juospaičio, Mykolo Kraujelio, Petro Pakšio, Jono Požerskio, Vlado Railos, Danieliaus Vaitelio ir kt. partizanų būriai. Ramygaliečiai niekada neužmiršta savo krašto partizanų, paaukojusių gyvybę už Tėvynės laisvę.

Miesto statusas Ramygalai buvo suteiktas 1956 m. Dabar Ramygaloje veikia kelios vaistinės, paštas (nuo 1895 m.), knygynas, biblioteka, poliklinika, ligoninė, Krašto istorijos muziejus, muzikos mokykla, vaikų darželis.

2010 m. Ramygala buvo tapusi Lietuvos kultūros sostine.

2011 m. birželio mėnesį įvyko pirmoji monografijos autorių mokslinė kompleksinė lokalinių tyrimų ekspedicija. Surinkta daug vertingos istorinės, etnografinės medžiagos, nuotraukų monografijos straipsniams.

Būsimoji monografija bus unikalūs, didelės apimties – daugiau kaip 1 000 puslapių leidinys, pasakojantis apie apylinkių kraštovaizdžio raidą, istoriją nuo seniausių laikų iki mūsų dienų. Jau sutelktas daugiau nei 50 autorių kolektyvas. Sudarytas būsimos monografijos straipsnių planas: gamta (geologija, dirvožemis, augmenija, miškai, upės, ežerai ir kt.), istorija, archeologijos paminklai, žemės ūkio raida, kaimai, dvarai, ūkininkai, verslininkai, senolių prisiminimai, okupacijų padariniai, išsivadavimo kovos, kultūra, švietimas (miestelio ir kaimų architektūra, kultūros įstaigos, mokyklos, bažnyčios), kultūrinis gyvenimas (šventės, papročiai, tradicijos, liaudies medicina, tautodailininkai), tautosaka, kalba, įžymūs žmonės. Monografijoje bus šimtai nespaltotų ir spalvotų nuotraukų, ji bus gausiai iliustruota piešiniais, žemėlapiais, dokumentų faksimilėmis, pateiktos muzikos kūrinių natos, asmenvardžių ir vietovardžių rodyklės. 2012 m. liepos 30–rugpjūčio 5 d. buvo surengta papildoma monografijos autorių mokslinė kompleksinė lokalinių tyrimų ekspedicija į Ramygalos kraštą. Istorikai, kraštotyrininkai, žurnalistai, rašytojai, gamtininkai, sociologai, kalbininkai, etnologai, tautosakininkai, fotografai vėl lankėsi įvairiose vietovėse, susitiko su vietos gyventojais, užrašė prisiminimus, rinko informaciją, nuotraukas, archyvinę medžiagą, skirtą būsima monografijai.

„Versmės“ leidykla kviečia visus šio krašto gyventojus padėti monografijos rengėjams surinkti kuo daugiau įdomios informacijos būsima 100-tomės „Lietuvos valsčių“ serijos monografijai, kuri bus gražus paminklas šiam kraštui, jo žmonėms. To paminklo nesukursime be Jūsų visų paramos ir prisidėjimo.

„Ramygalos“ monografijos

vyriausioji redaktorė ir sudarytoja **Grazina Navalinskienė**,

tel.: 8 683 72688, 85 2758743,

elektroninis paštas grazina.navalinskiene@gmail.com.

Tautinė šventė Ramygaloje. 1939 m.

Ramygalos gimnazistai eilėje prie žibalo. 1940 m.

Ramygalos biblioteka. 1960 m.